

CURS ACADÈMIC: 2011-2012

LLICENCIATURA: Periodisme

CURS: 3

Codi: 20739

Assignatura: Periodisme especialitzat (cultura)

Tipus d'assignatura: teòrica

Nº de crèdits: 10

Professorat: José Maria Perceval

Quatrimestre: Segon

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Desenvolupament d'habilitats i competències

1. L'objectiu principal d'aquesta assignatura és capacitar a l'alumne per adquirir i desenvolupar els fonaments, tècniques, habilitats i aptituds que ho converteixin en un comunicador cultural. Definir el paper del professional de la comunicació dins de la comunicació cultural.
2. El segon objectiu és formar-ho amb capacitat crítica per analitzar el fenomen cultural, valorar la notícia cultural i investigar la indústria cultural.
3. Perfilar què lloc ocupa la comunicació cultural dins de la comunicació especialitzada, prenent consciència de la creixent especialització de la comunicació al mateix temps que la seva dispersió. Definir el periodisme especialitzat cultural com a gènere específic dins de la premsa especialitzada.
4. Convertir al professional de la comunicació especialitzada (cultural) en un pont entre l'especialista, l'artista, el professional i el públic interessat a l'àrea cultural.

5. Preparar al futur professional de la comunicació en el coneixement i maneig de les eines bàsiques de la redacció periodística orientada cap a la difusió i l'anàlisi dels fets culturals.
6. Definir què és cultura, què és comunicació cultural, què és una empresa cultural.
7. Caracteritzar als usuaris de la informació especialitzada d'acord amb els seus interessos i les seves capacitats.
8. Ensenyar a escriure textos professionals i no assagístics (àgils, clars, precisos i ben fonamentats) sobre les manifestacions culturals.
9. Analitzar els diferents gèneres en la seva relació amb el periodisme cultural.
10. Analitzar els Gèneres específics del Periodisme Cultural: notícia, solt, columna, crítica, entrevista, crònica, reportatge.
11. Analitzar les pràctiques i rutines, procediments i mecàniques del periodisme especialitzat i l'especificitat de la comunicació cultural.
12. Analitzar les estratègies narratives del periodisme cultural dins de la comunicació cultural.
13. Descripció i anàlisi de les pàgines, seccions, suplementos i publicacions específiques diàries i no diàries, en relació amb els "temes culturals" o la "cultura".
14. Anàlisi de les publicacions especialitzades en les diverses manifestacions culturals (art, literatura, cinema, etc.).
15. Analitzar les diferents lectures que realitza el periodisme cultural de la realitat social, la selecció de les notícies dels textos de cultura i dels discursos socials sobre la cultura.
16. Preparar a l'alumne a avaluar críticament les diferents manifestacions artístiques i culturals.
17. Preparar a l'alumne per aplicar aquests coneixements en Internet: fonts fiables, bases de dades, biblioteques virtuals i documentació; motors de recerca simples i metabuscadors (cercadors de cercadors); pàgines personals, comunitats i grups d'interès.

TEMARI:

- a) El lloc de la comunicació cultural dins de la comunicació especialitzada.
El periodisme especialitzat cultural com a gènere específic dins de la

- premsa especialitzada. Definir el concepte de política cultural.
- b) Definicions de cultura i perfils de comunicador cultural. Definir què és cultura, què és comunicació cultural, què és una empresa cultural.
 - c) La comunicació especialitzada (cultural) com a pont entre l'especialista, l'artista, el professional i el públic interessat a l'àrea cultural.
 - d) Mètodes i maneig de les eines bàsiques de la redacció periodística en la difusió i l'anàlisi dels fets culturals.
 - i) Què és una notícia cultural i com es construeix. L'elaboració de la informació cultural.
 - f) Estratègies narratives del periodisme cultural dins de la comunicació cultural.
 - g) Fonts del periodisme cultural, el seu tractament, estudi, documentació, jerarquització i aplicació.
 - h) Descripció i anàlisi de les pàgines, seccions, suplementos i publicacions específiques diàries i no diàries, en relació amb els "temes culturals" o la "cultura".
 - i) Anàlisi de les publicacions especialitzades en les diverses manifestacions culturals (art, literatura, cinema, etc.).
 - j) Definir un àrea de cultura: estructura i gestió.
 - k) Models de presentació de treballs culturals i científics.
 - l) Un suplement cultural dins d'un diari i la seva gestió
 - m) Com es constitueix l'agenda cultural.
 - n) Estructura i normalització de les publicacions científiques.
 - o) Diferents sistemes d'avaluació de revistes de comunicació cultural.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

BLOOM, Harold, *El canon occidental : la escuela y los libros de todas las épocas*, Anagrama, Barcelona, 1997.

BOURDIEU, Pierre, *La distinción: criterios y bases sociales del gusto*, Taurus, Madrid, 1998.

JURETSCHKE, Hans. *España y Europa. Estudios de crítica cultural*, Agapea, Madrid, 2006

COMPLEMENTÀRIA:

ALAS, Leopoldo, *Crítica literaria*, Ediciones Luis Revenga, Madrid, 2006.

BLOOM, Harold, *Relatos y poemas para niños extremadamente inteligentes de todas las edades*, Anagrama, Barcelona, 2003.

CHIPP, Herschel B.: *Teorías del arte contemporáneo: fuentes artísticas y opiniones críticas*, Akal, Madrid, 1995.

ELLIOTT, T.S. *Criticar al crítico y otros escritos*, Alianza Editorial, Madrid, 1967.

ELLIOTT, T.S. *Función del poesía y función de la crítica*, Seix Barral, Barcelona, 1968.

ELLIOTT, T.S. *Notas para la definición de la cultura*, Bruguera, Barcelona, 1983.

GARSON, Helen S. *Oprah Winfrey: A Biography*, New York, 2006.

GOMEZ REDONDO, Fernando, *Historia de la crítica literaria*, Liceus, Madrid, 2004.

HUGHES, R.: *A toda Crítica*, Anagrama, Barcelona, 1995.

HUGHES, R.: *El impacto de lo nuevo: el arte en el siglo XX*, Círculo de Lectores, Barcelona, 2000.

ILLOUZ, Eva, *Oprah Winfrey and the Glamour of Misery: An Essay on Popular Culture*, Columbia university Press, 2000.

IMBERT, Gerard, "La ciudad como recorrido: (aproximación figurativa a la cotidianeidad)", *Investigaciones semióticas II : lo cotidiano y lo teatral*, Vol. 1, 1992, ISBN 84-7468-161-8 , p. 239-252

LEMAGNY, J.-C. Y ROUILLÉ, A.: *Historia de la Fotografía*, Barcelona, 1988.

MARCHÁN FIZ, S.: *Del arte objetual al arte de concepto*, Akal, Madrid, 1994.

MOLES, Abraham, *Sociodinámica de la cultura*, Paídos, Barcelona, 1987.

PIVOT, Bernard, *Les critiques littéraires*, Flammarion, París, 2001.

PIVOT, Bernard, *100 mots à sauver*, Le livre de poche, París, 2006.

REICH-RANICKY, Marcel. *Los abogados de la literatura*, Galaxia Guttenberg, 2006.

REICH-RANICKY, Marcel. *Mi Vida*, Galaxia Guttenberg, 2000.

RIO, Pablo del, "De la Psicología del drama al drama de la Psicología. La relación entre la vida y la obra de Lev S. Vygotski", *Estudios de Psicología*, 28 / 3, 2007 , pags. 303-332

RODRÍGUEZ PASTORIZA, Francisco. *Periodismo cultural*, Síntesis, 2006.

RODRÍGUEZ PASTORIZA, Francisco. *Cultura y televisión*, Gedisa, Barcelona, 2003.

SCHARF, A.: *Arte y fotografía*, Alianza Editorial, Madrid, 1990.

SEBRELI, J. J. *Las aventuras de la Vanguardia*, Editorial Sudamericana, 2002.

SOUGEZ, M-L. : *Historia de la Fotografía*, Cátedra, Madrid, 1992.

STANGOS, Nikos (edit.): *Conceptos del Arte Moderno*, Destino, Barcelona, 2000.

VELÁZQUEZ, Teresa. (2001). "La sociedad multicultural y la construcción de la imagen del otro." Ponencia presentada en las *Jornades sobre Comunicació i Cultura de Pau*, organizadas por la Cátedra UNESCO de Comunicación de la UAB y celebradas los días 28 de febrero y 1 de marzo de 2001.

WINFREY, Oprah, *Oprah's Book Club*, http://www2.oprah.com/obc_classic/obc_main.ihtml

WOLFE, T. *El nuevo periodismo*. Barcelona. Anagrama. 1976

YOURCENAR, Marguerite, PIVOT, Bernard, *Apostrophes, Entretien avec Bernard Pivot*, Seuil, 1992.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

L'assignatura tracta la relació entre Comunicació i Cultura observant la presència de creadors d'opinió cultural i gestors de notícies culturals treballant en el camp de la comunicació.

Analitza el periodisme cultural dins del periodisme especialitzat amb les característiques comunes i la identitat concreta de l'àrea (en rutines periodístiques, pràctiques concretes, tractament de la notícia i estratègies narratives concretes).

Estudia la inserció del periodisme cultural com a especialitzat en el marc de les estratègies generals de les empreses de comunicació i les àrees concretes o

seccions que se li dediquen. La complexa relació entre els diferents mitjans i la comunicació cultural serà també abordada mostrant les diferències notables entre els mitjans impresos, els audiovisuals i els digitals. De la mateixa manera, s'analitzarà la creixent relació – d'interessos i comercial estricta – entre la comunicació cultural i l'empresa cultural concreta. Finalment, es desenvoluparan perspectives sobre el futur de la comunicació cultural enfrontada a un canvi radical de la concepció de cultural i als nous mitjans. La metodologia és o aprenentatge mitjançant problemes que es proposen en classe i se sotmeten a debat.